

Nota de premsa

Presentació de l'Informe al Parlament 2009

19 d'abril de 2010

Les restriccions pressupostàries en educació dificulten l'equitat i la qualitat del servei educatiu

El Síndic recorda que les necessitats educatives específiques als centres escolars no són, en termes generals, inferiors a les de cursos precedents i, en conseqüència, la qualitat i l'equitat del servei educatiu es poden veure afectades per la reducció de plantilles i l'eliminació parcial o total de serveis de suport i de programes d'innovació educativa.

De fet, molts dels centres que han presentat queixa recorden que aquesta reducció de plantilles no només va en detriment de la qualitat de l'atenció educativa de l'alumnat amb necessitats educatives específiques, sinó de la proposta educativa que ofereixen al conjunt de l'alumnat, ja que limita les possibilitats de fer desdoblaments o altres activitats educatives.

L'increment de problemes relacionats amb la reducció de personal de suport i d'alguns serveis als centres educatius, la provisionalitat d'algunes construccions escolars i el retard en l'execució d'obres, les mancances en el transport escolar o les beques de menjador, els dèficits d'oferta d'ensenyaments postobligatoris són algunes dels les problemàtiques que posen en perill el dret a l'educació i que palesen un dèficit estructural de despesa pública en educació. Aquests aspectes, per bé que no són nous, han tingut una presència destacada en el conjunt de queixes de l'àmbit educatiu.

Altres temes destacats en la compareixença

Els menors immigrants no acompanyats

Al llarg de l'any 2009 s'han continuat duent a terme proves d'edat als menors immigrants no acompanyats, tot i que disposaven de passaports. Tant la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (DGAIA) com la Fiscalia donen validesa a les proves mèdiques i procedeixen a notificar les expulsions als nois sempre que les proves indiquin que són majors de 18 anys. Mentre els menors estan pendents de les proves mèdiques, la DGAIA no n'activa la tutela ni el permís de residència. Aquesta situació els impedeix d'accedir a programes educatius o de formació i els deixa en una situació d'indeterminació legal: no són considerats menors per la DGAIA i, com que tenen la documentació que els acredita com a menors d'edat, no poden ser atesos formalment per la xarxa d'acolliment d'adults.

El Síndic ha instat les administracions a cercar solucions per a l'acolliment d'aquests menors, més enllà del debat sobre la validesa de les proves mèdiques. El Síndic té constància de l'existència d'una taula de diferents administracions públiques que treballen en la creació d'un recurs d'acolliment per a aquest conjunt de menors en pisos assistits.

Retards desmesurats en el reconeixement del grau de discapacitat i en l'aplicació de la Llei de la dependència

Continuen els problemes de gestió i els retards desmesurats en la tramitació de determinats expedients relacionats amb la Llei 39/2006, de 14 de desembre, de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència, coneguda com a Llei de dependència. També hi ha retards en els procediments per reconèixer el grau de discapacitat, en els quals continuen havent-hi casos en què les persones –pendents d'un certificat que els permeti accedir a alguna prestació o a un tracte singular per compensar la seva discapacitat– han d'esperar de vegades el doble o el triple del que preveu la normativa vigent.

Pel que fa als procediments de reconeixement de la situació de dependència, són molt nombroses les queixes que rep el Síndic per l'incompliment dels terminis establerts en el desenvolupament de tot el procés, en totes les fases del procediment, des de la valoració de la situació de la dependència, l'elaboració del programa individual d'atenció (PIA), la notificació de la resolució, la resolució de les reclamacions i el pagament de les prestacions que se'n deriven. En totes i cadascuna d'aquestes fases es produeixen retards que conculquen els drets de les persones interessades a obtenir les prestacions que la Llei els reconeix.

Serveis penitenciaris

Durant el 2009, entre altres temes de l'àmbit penitenciar, s'ha obert una actuació d'ofici per analitzar els preus dels productes que es vénen a les botigues de les presons, que depenen del Centre d'Iniciatives per a la Reinserció (CIRE), arran de la presentació de sis queixes que denunciaven que els preus eren més alts que els de les botigues de la zona. També s'han obert dues actuacions d'ofici sobre les ordres que donen els diferents centres penitenciaris a l'hora d'establir criteris i condicions sobre el procediment de concessió de comunicacions íntimes en general i quan els dos membres de la parella es troben ingressats en centres penitenciaris.

Accés i garantia dels drets dels infants en centres

L'informe també dedica un apartat específic a l'accés i la garantia dels drets dels infants en centres. Problemàtiques com ara la inadequació del recurs assignat o la lentitud en l'execució de determinades propostes de mesura fan evidents les dificultats per a un correcte exercici de la tutela per part de l'Administració.

És preocupant que hi hagi un nombre elevat d'infants que, amb l'estudi de l'EAIA finalitzat i amb la proposta d'ingrés en centre o altres recursos alternatius a la família, estiguin pendents que s'adopti la mesura més adequada al seu interès. Pot ser que algunes de les propostes de l'EAIA no siguin finalment validades, però la naturalesa de l'encàrrec d'aquests equips fa que es tracti sempre d'infants que es troben en una situació d'alt risc per al seu desenvolupament, requisit indispensable per motivar aquest tipus de proposta.

El Síndic va insistir al Departament d'Acció Social i Ciutadania en les consideracions i els suggeriments formulats en l'informe extraordinari sobre el sistema de protecció i va recomanar a aquest departament que es prenguessin urgentment les mesures necessàries per reduir a curt termini la llista d'espera per a plaça residencial i es dissenyés un pla per aconseguir que a mitjà termini deixessin d'haver-hi llistes d'espera en els casos d'infants i adolescents en alt risc que tenen proposta de tutela i de recurs alternatiu a la família.

Registres civils

El Síndic ha insistit a suggerir la necessitat que s'ampliï l'horari d'atenció al públic, que s'incorporin nous serveis com ara el de cita prèvia per a les inscripcions de naixement i per a les tramitacions d'expedients de matrimoni, fe de vida o nacionalitat i que es doti els registres d'una centraleta telefònica que disposi com a mínim de dues línies destinades a facilitar informació general.

